
'İŞİD SONRASI IRAK ÜÇE BÖLÜNEBİLİR'

12.05.2016

DHA, 11 Mayıs 2016

ULUDAĞ Üniversitesinde düzenlenen konferansta konuşan Kuzey Irak'taki Selahaddin Üniversitesi öğretim üyesi Prof.Dr. Othman Ali, Irakta IŞİD ile ciddi bir mücadele sürdürüldüğünü, bu sürecin sonunda ülkenin Sünni, Alevi ve Kürt devleti olmak üzere üçe bölünebileceğini öne sürdü.

Uludağ Üniversitesi (UÜ) Bilim ve Düşünce Topluluğu, Irakta Güncel Siyasi Gelişmeler konulu bir konferans düzenledi. UÜ İİBF Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Prof.Dr. Tayyar Arının moderatörlüğünü üstlendiği konferansa Selahaddin Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Othman Ali konuşmacı olarak katıldı. UÜ Rektörlük Binası A Salonundaki etkinliği öğretim görevlileri ve çok sayıda öğrenci izledi.

"TÜRKİYE DAHA BÜYÜK BİR MÜLTECİ KRİZİ İLE KARŞI KARŞIYA KALABİLİR"

Konuşmasına Irakın demografik ve siyasi yapısı hakkında bilgiler vererek başlayan Selahaddin Üniversitesi öğretim üyesi Prof.Dr. Othman Ali, Suriye iç savaşındaki olayların Türkiye'ye yansıyan etkilerine atıfta bulunarak, şöyle dedi:

"Suriyedeki olayların Türkiye'ye etkilerini hepimiz gördük. Gelecekte Irakta yaşanacak olayların da Türkiye'ye çok büyük etkileri olacaktır. Belki Suriyeden çok daha fazla etkisi olacak. Şuanda Irakta IŞİD ile mücadele konusunda ciddi bir şekilde tartışma yaşanmaktadır. Birçok akademisyen IŞİD'in eninde sonunda yenileceğini ifade etmektedir. Bana göre IŞİD sonrası üç parçaya bölünecektir. Şii Devleti, Batıda Sünni Devleti ve Kürdistan Özerk Bölgesinde ise Bağımsız bir Kürdistan Devletinin kurulacağı yönünde bir öngörüm var. Bu benim dileğim ve isteğim değil, ancak yaşanan durumu gözetleyerek böyle bir sonuca ulaşmak mümkün. Irakın birçok yerinde farklı etnik kültürler bir arada yaşıyor. Meydana gelecek bir gerilim sonucunda ise ciddi çatışmalar yaşanacaktır. İster istemez diğer bölgesel aktörler olan İran, Türkiye, Suudi Arabistanı ve Ürdünü içine çekecektir. ABD'nin de dâhil olacağı büyük bir süreç meydana gelecektir."

IRAK, DÜNYANIN EN TEHLİKELİ İKİNCİ ÜLKESİ

DAEŞin 700 üyesi ile Musulda yaptığı saldırıda 5 milyar dolarlık mühimmat ele geçirdiğini kaydeden Prof.Dr. Othman Ali, "Bu sayede Irakın yüzde 40ını kontrol altına aldı. Kontrol altına aldığı yerler özellikle petrolün çok yoğun olduğu bölgeler. Şuanda Irak, dünyanın en yoksul 3., hayati tehlikenin ise en fazla olduğu 2. ülke konumuna geldi. Irakta hükümet ve parlamento tamamen işlevsiz ve sorunlara çözüm bulma anlamında hiçbir çalışma yapılamıyor" ifadelerini kullandı.

İRAN, IRAKTAKİ TÜM BÖLGEYE HAKİM

ABDnin en başında Irakı petrol için işgal ettiğini ancak zamanla politik çıkarların devreye girerek dengelerin değiştiğini vurgulayan Prof.Dr. Othman Ali, şöyle dedi:

"ABDnin politikaları deyim yerindeyse Irakı İrana sunmak şeklinde oldu. Şu anda ABD, Iraklı milislerin dünyadaki en kötü insan hakları ihlallerini gerçekleştiren Şii milislerine yönelik bir hava gücü veya diplomatik bir örtüsü gibi davranmaya devam etmektedir. ABDnin artık bu ülkeye asker göndermeme politikası sonucunda ortaya çıkan boşluk İran tarafından çok net bir şekilde okundu. İran şuanda Iraktaki bütün detaylara hakim durumdadır. İranın Şii liderliğini gerçekleştirme hayalinde Bağdat başkent olarak yer alıyor. Bu politika sonucunda ise Irak dağılmaya mahkumdur."

"BAĞIMSIZ KÜRDİSTANA TÜRKİYE DESTEK VEREBİLİR"

DAEŞ sonrası dönem için ikinci meydan okumanın ise Mesut Barzaninin bağımsızlık adına meydanlara çıkması olabileceğini vurgulayan Ali, şöyle konuştu:

"Bu durumun çeşitli gerekçeleri var. Bunlardan bir tanesi Saddam döneminde yaşadıkları soykırım girişimleridir. Aynı zamanda Maliki ve Abadi döneminde yaşadıkları baskılar. Bir diğeri de federal bir Irakın geleceğine yönelik umutlarının azalmasıdır. Son olarak her ne kadar belge olmasa da Türkiyenin ve İsrailin bu tür bir bağımsızlık girişimine destek olabileceğidir. İsrail 1950li yıllardan beri Müslüman ülkeleri bölmeye çalışmaktadır. Bu yöndeki girişimlere destek vermektedir. Bu gelişmeler çerçevesinde yakın gelecekte Irakın kuzeyinde bir referandum söz konusu olabilir ve bağımsızlık anlamında bir kararın çıkması muhtemeldir. Bana göre Irakta halkın bir arada yaşayacağı gevşek bir konfederasyon çok daha faydalı olacaktır. Böyle bir sistem muhtemel ayrılıkların da önüne geçecektir. Musulun DAEŞten kurtarılması operasyonu yaklaşıyor. Eğer Türkiye bu operasyonda müdahil olmazsa çok ciddi insanlık krizleri ile karşı karşıya kalınabilir. Türkiye, ABD ile istişare ederek gelişmelere müdahale eden taraflardan birisi olmak zorundadır. Türkiye, Sünnilerin örgütlenmesine yardımcı olmalı, kendi federal yönetimlerinin olmasını sağlaması önem arz etmektedir. Böylece Türkiye ile Şii merkezli yönetim arasında bir nevi tampon bölge işlevi görecektir."

TAYYAR ARI: IRAKIN BÜTÜNLÜĞÜ KORUNUR

İŞİD meselesi veya Arap Baharından önce Irakın toprak bütünlüğünün bozulmamasına yönelik gerek Irak içi gerekse Irak dışı aktörlerin ortak bir konsensüsü olduğunu açıklayan konferans moderatörü UÜ İİBF Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanı Prof. Dr. Tayyar Arı da şöyle konuştu:

"Ancak derenin altından çok su geçti ve ABD-İran yakınlaşması, İranın o bölgede çok daha rahat hareket etmesine yol açtı. İran, çıkacak bir iç savaşın kendisini de kapsayacağını ve kendisini de bir savaşın içerisinde bulacağını düşünüyordu. Dolayısıyla da böyle bir gelişmeden kendisini uzak

tutmaya çalışıyordu. Şimdi artık bu risk olabildiğince azaldı. İran, Iraka müdahale etme konusunda ciddi anlamda cesaretlendi. Ben halen Irakın toprak bütünlüğünün korunması fikrinin genel anlamda hakim olduğunu düşünüyorum. Hatta İranın da bu fikirde olduğunu düşünüyorum. Mevcut durumu devam ettirmek ve olabilecek bir kaos yada savaşta eldekini de kaybetmek riski var. O yüzden de mevcudun devam etmesi çok daha sağlıklı görünüyor. Parçalanmanın ne getireceğini kimse bilmiyor. Sonu belirsiz bir macera. DAEŞ öncesi durum çok da iyi değildi. IŞİD sonrası durumda çok parlak bir geleceğe işaret etmiyor. Tüm bunları beraber değerlendirdiğimizde Türkiyenin Irakın toprak bütünlüğünün korumasından yana olacağını düşünüyorum."

Kaynak/Source: